

KUMNO BAN REP **BROCCOLI**

KRISHI VIGYAN KENDRA
WEST KHASI HILLS
NONGSHILLONG, P.O. NONGSTOIN
MEGHALAYA- 793119

U Broccoli watla u long u jingthung ba la kham paw ha kiwei pat ki bynta jong ka thain shatei Lam Mihngi jong ka ri India, pynban u dei u jingthung ba thymmai ha ka thain West Khasi Hills bad bun na ki briew ha kane ka thain kim pat ju thung ia une u jait jingthung. Une u jingthung u long uba ia syriem bad u Phulkubi. U dei u jhur u ba rem dor bad u ba bha namar ba u don bun ka Vitamin A, Vitamin C, ki Minerals bad ki wei ki wei de ki dawai ki ba tei ia ka met u briew. U don ruh ki jait dawai ki ba lah ban iada ia ki briew na ka jingpang Cancer. Ia une u jingthung lah ban shalan sha bar ri bad kane ka pynlong u ki nongrep kiba thung ia u ban ioh nong shi katdei eh.

Kum shi bynta ban pynroi ia ka rep ka riang ha kane ka thain, ka KVK, West Khasi Hills ka kwah ban ai ka jinghikai kumno ban rep ia une u jingthung uba rem dor ia ki pait nongrep kiba don ha West Khasi Hills District.

KA RUKOM REP BA JANAI IA UNE U JHUR :

SYMBAI :

Don bun jait ki Broccoli ki ba long ban thung ha Meghalaya bad ha West Khasi Hills ruh kumjuh. Kine ki long: Pushpa, Palam Kanchan, KTS-1, Solan Green Head, Fiesta bad kiwei kiwei de.

KA JINGLONG KA SUIN BNENG:

U broccoli u dei uba im bad ba ju thung ha ki jaka ba kham khriat, hynrei ym lah ban thung ha ki jaka lane ki aiom ba jur palat ka jingkhriat bad jingshit. Ka jingshit ka suin bneng kumba 100 haduh 250 ka long kaba iadei bha na ka bynta ka jingheh jingsan une u jingthung.

KA KHYNDEW:

Ka khyndew kaba bha na ka bynta ban thung broccoli kadei ban long kaba bym bat um bun bad kaba lah ban jar ia ka um lada la bun palat. Ka khyndew kaba kham don shyiap malu mala ka long kaba bha eh. Ym dei ban thung ia u broccoli ha ka khyndew ktieh namar ba une u jingthung um lah ban im lada bun um palat ha khyndew.

KA RUKOM SARA SYMBAI:

Ka por ban sara ia u symbai ha West Khasi Hills ka dei ha ki taiew nyngkong u bnai August. Ban sara, dei ban puh pynni bha ia ka khyndew bad dei ban shna ha ka rukom jong ki nur ki ba heh kumna shi meter ka pyngkiang. Dei ban khleh bha da ka sboh eit masi kaba la pyut kumba 4 Kilo ha ka shi meter sawdong. Kumba shiteng kilo u symbai dei ban sara lada kwah ban thung ha ka jaka kaba heh shi ectare. Ia ki symbai dei ban khleh da ka dawai khniang 'Thiram' kumba 2.5 gram ha ka shi kilo u

symbai ha shuwa ban sara. Ia ki symbai dei ban sara ha ki lain (line) bad ka jingjingai hapdeng uwei u lain bad uwei pat ka long 8 haduh 10 centimeter. Hapoh u lain, ka jingjingai hapdeng u wei u symbai bad u wei pat kadei ban long kumba 2 haduh 3 centimeter. Ka jingjylliew jong u lain ka dei ban long 1 centimeter haduh 1 centimeter shiteng. Ynda la dep sara, dei ban tap ia ki symbai da ka khyndew lane da ka sboh bad dei ban ai um da kaba pyndonkam da u khiew ai um ba don thiew (water can). Ym dei ban ai lad ia u slap ba jur ban shoh ha kane ka jaka sara khnang ban lait na ka jingjulong. Dei ban thiew ia ki nuit mala ka por.

KA RUKOM AI SBOH:

Donkam kumba 15 haduh 20 ton ka sboh eit masi na ka bynta ka shi hectare ka jaka thung (ym ka jaka sara). Dei ban khleh ia kane ka sboh kumba shi bnai ha shuwa ban thung.

KA JINGGRAHSYMBAI NA KA JAKA SARA SHA KA LYNGKHA:

Kumba hadien 4 haduh 6 taiew lah ban thung ia ki symbai bala dep sara sha ka jaka ba mut ban thung. Dei ban thung ha ka por jan miet ba la kham jem ka sngi ban lait ka jingjlop u symbai. Dei ban thung ha ki nur ki ba don ka jingheh shi meter ka pyngkiang.. lah ban thung ar lain ha kawei ka nur bad ka jingjingai hapdeng ki lain pat

kadei ban long 45 centimeter. Ka jingjingai uwei u symbai bad u wei pat hapoh u lain kadei ban long 30 centimeter.

KA JINGAI UM:

Donkam ban ai um manla ka por naduh ba thung haduh ba un da san bha. Ka jingai um kadei ban long tang ban pynsngem ia ka khyndew, ym dei haduh ba kan da jhieh palat. Ha ka por tlang, dei ban ai um shi sien ha ka 10 sngi.

JINGTHIEW NIUT BAD KA JINGKARA KHYNDEW:

Dei ban sumar bha ia ki jingthung da kaba thiew ia ki nuit manla ka por. Kumba 20 lane 25 sngi hadien bala dep thung ha ka jaka thung, dei ban ai khyndew ia ki jingthung da kaba kara. Dei ban sumar khnang ba ki thied kin lait na ka jingmong.

KA JINGKHEIT:

Une u jingthung lah ban kheit noh 80-90 sngi hadien ba la dep thung. ka jingmih na ka shi hectare ka jaka ka lah ban long haduh 175-240 quintal kat kum ki jait symbai.

KA JINGIADA NA KI KHNIANG BAD KI JINGPANG:

1. **Niangkhung:** Ki nianglong jong kine ki khniang ki dei kiba pynjot ia ki jingthung. Ki pynjot da kaba dait bad

ot ia u jingthung na trai bad bam ruh ia ki sla. Ban ia da na une u khniang, dei ban pyniap ia ki nianglong jong u da ka kti. Dei ruh ban thung da 2 lain u tyrso ha manla ka 25 lain u broccoli.

2. Jingpang ha ka jaka sara symbai:

Ha ka jaka sara symbai, don ka jingpang ha kaba ki jingthung ba dangshu mih na khyndew ki swai bad ki iap noh. Kane ka jingpang ka bam ia u jingthung na trai (Ryndang u jingthung). Ban iada ia kane ka jingpang, dei ban khleh dawai ia ki symbai da kaba pyndonkam da ka Thiram (2gram ka Thiram ha ka shi kilo u symbai). Hadien ba ki jingthung ki la mih na khyndew, theh ia ka khyndew (jaka sara) da ka bavistin (khleh 2gram ha ka shi liter ka um)

LA LUM BAD WAD JINGTIP DA:

Mawjam Makdoh, SMS (Horticulture)

LA PYNMIH DA:

Programme Coordinator,
KVK West Khasi Hills,
Nongshillong, Meghalaya

Na ka bynta ka jingtip ba kham bniah, ia kynduh ia ki officers ka KVK, West Khasi Hills.